

د احد غزا

عبدالشکور اکبرزي

ته ورسيدل.
رسول اکرم (ص) حضرت عبد الله بن جبیر
(رض) په مشرۍ (۵۰) تنه د غشي
ويشتونکي د احد د غره په کنډو کې موظف
کړه چې د مسلمانانو څارنه وکړي ترڅو
د بنمن په مسلمانانو د شالخوا برید ونه
کړي او تر هغې به د دغې ځای څارنه کوي
ترڅو پورې چې مونږه ځواب نه وي درلېږلی
او په هر حالات کې زموږ د برياليتوب يا
ناکامۍ تر وخت تاسو خپل ځای خوشي
کوي د قريشو بيرغ چې طلحه لومړی کس و
چې د جگړې اور ته يې لمن ووهله په
نوموړي قريش ډېر نازيدل دغه ملحد د
حضرت ذبير بن عوام لخوا ووژل شو
حضرت محمد (ص) چې زبير بن عوام
(رض) دا مېړانه ولېده د تکبير نارې يې
ووېلي د احد په ورځ حضرت محمد (ص)
خپله توره ابودجانا (رض) ته ورکړه او هغې

د احد غزا د هجرت په دريم کال کې پيښه
شوه علت يې دا دی چې قريشو ته په بدر
کې کوم مالي او ځانې تاوانونه رسيدلي و
غوښتل يې چې د مسلمانانو څخه د هغې
غچ واخلي مشرکينو د بلې جگړې لپاره
خپل تياری ونيولو د دې هدف لپاره قريش
۳۰۰۰ تنه جنگيالي او ۱۷۰ تنو ښځو په
شمول د جگړې لپاره د ابو سفیان په مشرۍ
تيار کړل قريشو بيرغ چې طلحه د سپرو
قوماندان خالد بن وليد او مرستيال يې
عکرمه د ابو جهل ځوی ټاکل شوی و کله
چې حضرت محمد (ص) د قريشو د جگړې
له تصميم څخه خبر شو صحابه کرامو سره د
اوږدو خبرو او مشورو څخه وروسته (۱۰۰۰)
تنو مسلمانانو سره د احد غره په لور
وځوځېدل خو په لاره کې (۳۰۰) تنه د
عبدالله بن ابي سلول په لمسون له لارې
څخه راوگرځېدل او (۷۰۰) تنه د احد ميدان

په ډېره مېړانه دغه توره وکاروله ترڅو د
 بنځو په گروپ برابر شو و غوښتل يې چې
 (هنده) د ابو سفیان میرمن و وژني ورته
 معلومه شوه چې بنځه ده بيا يې د هغې د
 وژلونه ډډه وکړه سمه جگړه روانه وه او
 قريش په تېښته مجبور شو او مسلمانان
 بريالي شو او د عنيمت په راتولو يې شروع
 وکړه کله چې غشو وشتونکو وليدل چې
 مسلمانان غنيمت راتولوي د غر څخه ټول
 اېښکته شول او يوازي عبدالله بن جبیر
 (رض) په شمول ۱۰ تنه پاتې شول. په دغه
 وخت کې قريشو په غره کې د مسلمانانو
 شمېر کم وليده نو د خالد بن وليد په مشرۍ
 يې په هغوی حمله وکړه. هغه لس کسان يې
 په شهادت ورسول او د شالخوا يې په
 مسلمانانو حمله وکړه او جنگ بيا تود شو.
 آواز خپور شو چې حضرت محمد (ص) په
 شهادت رسيدلی دی. دغه اواز د
 مسلمانانو مورال کمزوری کړ. په داسې
 حال کې چې هغه حضرت مصعب بن عمير
 رض په شهادت رسيدلای و ځکه د هغې
 خېره هم د حضرت محمد (ص) خپرې
 مبارکې ته ورته وه. جنگ د پيغمبر (ص)
 خوا ته راوړسيد او حضرت ابودجانه رض و
 چې حضرت محمد (ص) څخه يې دفاع
 کوله او غشي د حضرت ابودجانه په شا
 لگيدل. بل ورسره حضرت سعد بن ابی

وقاص (رض) و چې تقريباً هغه ورځ يې ۱۰۰۰
 زر غشي ویشتلې و. په دې وخت کې يو تن
 په پيغمبر (ص) گذار وکړ چې هغه مبارک
 ټپي شو او مبارک غاښ يې په شهادت
 ورسیده. مسلمانانو ته بيا اواز ورسیده
 چې پيغمبر (ص) ژوندی دی. ټول پرې
 راتول شول. بيا يې کاميابي د مسلمانانو په
 برخه شوه. په دې جگړه کې ۱۲ تنه قريش
 ووژل شو او ۷۰ تنه مسلمانان په شهادت
 ورسيدل. په شهيدانو کې د حضرت محمد
 (ص) تره همزه (رض) هغه شامل و چې هنده
 بنت عتبه يې سينه خپرې کړې وه او زړه
 مبارک يې ورته راويستی و او خوله يې
 پرې لگولې وه.
 د احد په جگړه کې د ماتې اصلي علت د
 مسلمانانو بې احتياطي وه ځکه په دې
 جگړه کې الله جل جلاله لومړي بريالي کړه
 بيا د مسلمانانو د اشتباه په وجه بېرته الله
 جل جلاله د امتحان سره مخامخ کړه او هر
 مومن مسلمان ته پکار دي چې هيڅکله
 خپل الله (ج) له ياده ونه غورځوي او د هغه
 او د هغه د رسول (ص) د امر نافرمانی ونه
 کړي ځکه چې برياليتوب او ځواک د الله د
 لوري ټاکل کېږي.

په جنگ احد کې چې زخمي رسول دی
 جنگ په لا اله الا الله دی